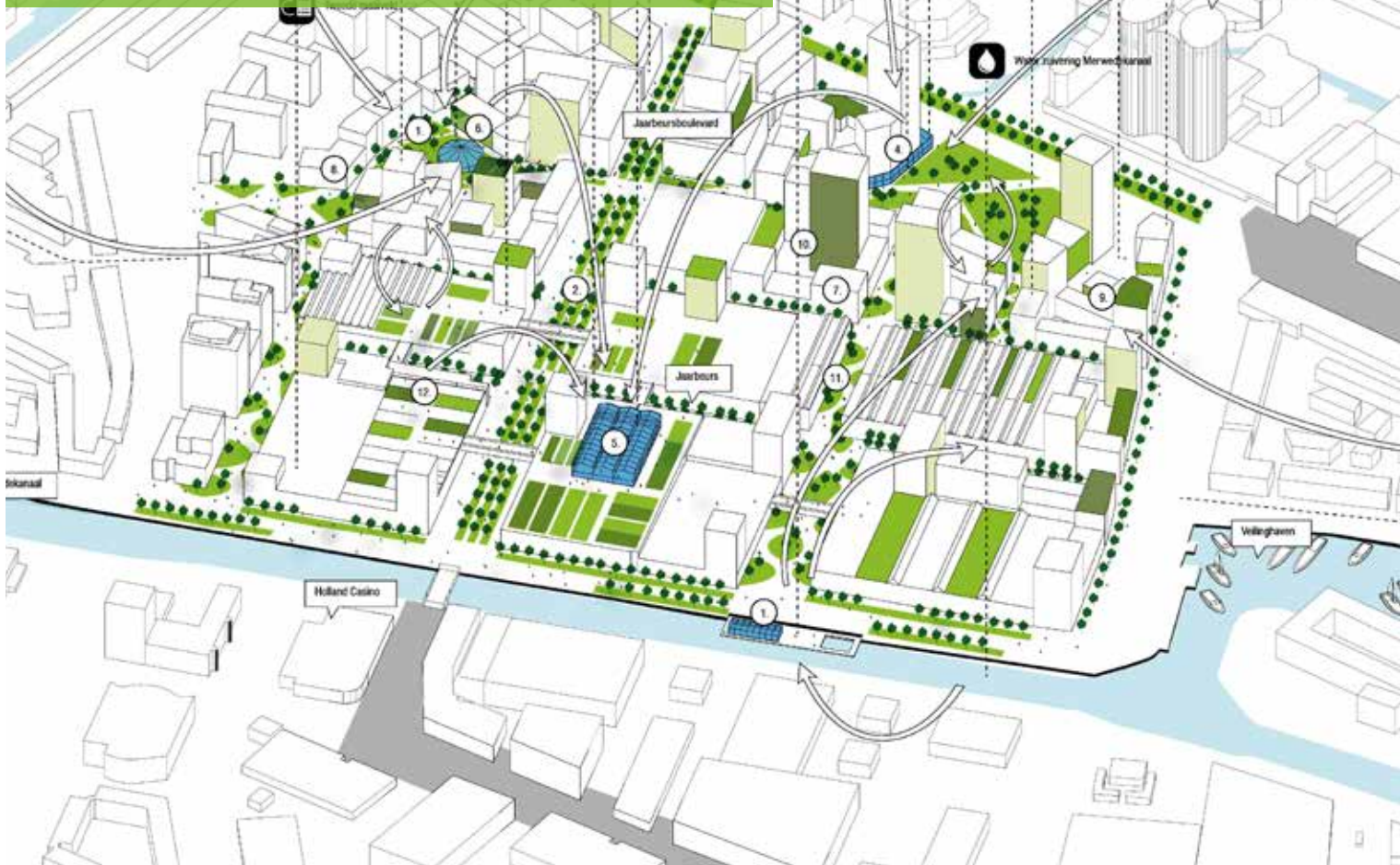


# Rapportage Circulair Beurskwartier

Pal achter het centraal station van Utrecht verrijst vanaf 2023 een nieuw stukje stad. Deze nieuwe wijk, het Beurskwartier, wordt een innovatieve, duurzame en groene aanvulling op de historische stadskern. Met bijzondere aandacht voor een schone, aantrekkelijke en vooral ook gezonde leefomgeving.



## OVER HET ONDERZOEK

Voor de werkljn circulaire economie is de rapportage 'Circulair Beurskwartier' opgesteld door marco.broekman urbanism research architecture en LINT landscape interventions. Hierin is de visie van deze ontwerp bureaus op de ontwikkeling van het nieuwe Beurskwartier in Utrecht verbeeld, vanuit het perspectief van circulaire economie.

## WAT IS HET LIVING LAB

Gemeente Utrecht, provincie Utrecht, het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) werkten samen in het Living Lab om van Utrecht een 'Slimme en Gezonde Stad' te maken. Het Living Lab Beurskwartier zette drie jaar (2016-2018) in op kennisontwikkeling en innovatief ontwerpend onderzoek op het gebied van een gezonde stedelijke leefomgeving. Via vier inhoudelijke werkljnen wordt hieraan invulling gegeven: Klimaatneutrale en klimaatrobuuste stad, Circulaire economie, Duurzame en schone mobiliteit en Ontwerp en inrichting (gedrag).



## TOELICHTING: WERKLIJN 'CIRCULAIRE ECONOMIE'

Het thema omvat niet alleen het gebruik van duurzame materialen of de deeleconomie, maar ook een flexibele indeling van de openbare ruimte, met thema's als:

- Veranderende verhouding tussen wonen en werken: hybride gebouwen, met een intelligente combinatie van wonen en het nieuwe werken, die ook nog eens energieneutraal of zelfs energieleverend zijn (slim materiaalgebruik, verticaal groen, etc.).
- Anticiperende planologie: bestemmen met het oog op de toekomst: flexibel, faciliteren van cross-overs tussen verschillende bestemmingsvormen en combineren van functies.
- Kunnen we transport vermijden met circulaire oplossingen en op die manier bijdragen aan een verbetering van de leefomgevingskwaliteit?

## VIER STRATEGIEËN, GEËN BLAUWDRIUKPLAN

Circulair Beurskwartier bestaat niet uit één blauwdrukplan, maar uit vier strategieën die op verschillende schalen en met verschillende stromen werken. Ze zijn allemaal bedoeld om de zichtbaarheid en de relatie van de circulaire economie in het dagelijks leven van bezoekers, bewoners en werknemers in het gebied te vergroten. Zichtbaarheid zal bijdragen aan de wederkerigheid van gedrag. Mensen scheiden eerder afval als ze zien wat ermee gebeurt en als ze ook hun identiteit kunnen afleiden.

## DE VIER STRATEGIEËN ZIJN:

### 1. Test Site Beurskwartier

Het Beurskwartier moet worden gezien als een lerende stad, waarin kennis en data over de circulaire economie maximaal wordt gedeeld en geëxposeerd.

### 2. Landschap als machine

De hoge stedelijke dichtheid en het gebrek aan ruimte in het Beurskwartier vraagt om een geheel ander perspectief op landschap en natuur. De metafoor van de 'machine' maakt dat inzichtelijk door het landschap in het Beurskwartier te beschouwen als een reeks van machines, die alle stromen in het gebied slim benutten.

### 3. Het hybride bouwblok

De circulaire economie vraagt om ruimte. Binnen bouwblokken moet daarom ruimte worden gecreëerd voor nieuwe soorten infrastructuur en faciliteiten voor afvalscheiding. Ook kan een circulair programma opgenomen worden in een bouwblok, waar de resterende stromen van het gebied productief en zichtbaar worden gemaakt.

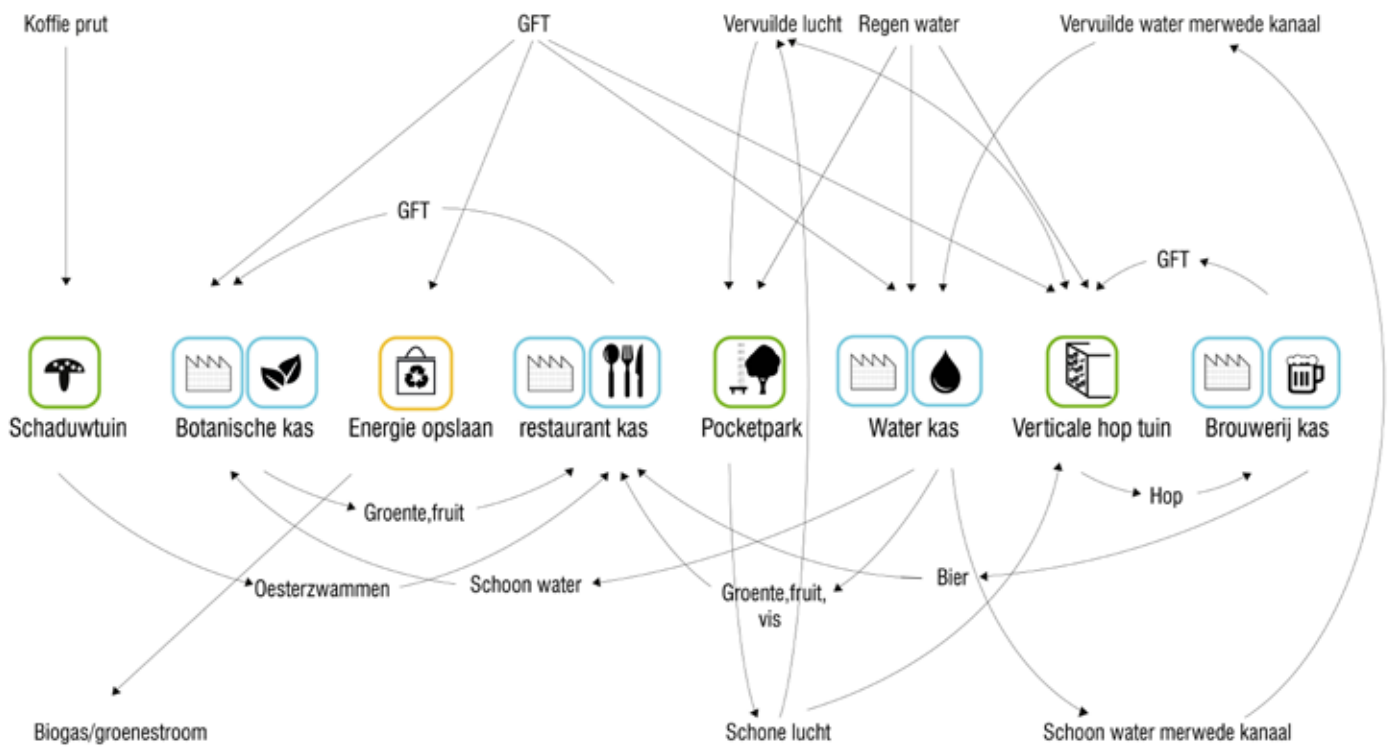
### 4. High Streets Utrecht

Door het Beurskwartier op een goede manier te verbinden met de 'High Streets' van Utrecht (de hoofdstraten er naartoe), kan een nieuwe stedelijke structuur ontstaan, waar productie, recycling, reparatie, verkoop, onderwijs en deelwinkels een plek kunnen krijgen.

In juli 2016 onderzocht TNO het economisch potentieel van een transitie ('Circulaire potentie voor Utrecht'), die per jaar een extra toegevoegde waarde inhoudt van 280 mln. euro én nieuwe banen. Het aandeel van circulair bouwen, demonteren en (her-)inrichten van interieurs in gebouwen daaruit is 70%.

In het Beurskwartier zien wij vooral potentie in de stromen 'circulaire (ver-) bouw en demontage' (waaronder nieuwbouw, interieurs, maar ook de buitenruimte etc), het productief maken van specifieke organische reststromen uit het gebied

(zoals GFT, koffieprut) en ruimte bieden aan hoogwaardige inzameling en kleinschalige reparatie van elektrische en elektronische apparaten. Het Circulaire Beurskwartier bestaat dus niet uit één ingreep.



**MEER INFORMATIE**

U leest meer over het Living Lab Utrecht op [slimmeengezondestad.nl/Pilotsteden/Utrecht](http://slimmeengezondestad.nl/Pilotsteden/Utrecht)

**Overige factsheets**

U kunt de afzonderlijke factsheets downloaden via [slimmeengezondestad.nl/Kennisnetwerk/publicaties](http://slimmeengezondestad.nl/Kennisnetwerk/publicaties)